

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทร.0-2649-5005

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันพฤหัสบดีที่ 11 เดือนมกราคม พ.ศ.2550 หน้า 33

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

พัฒนาการของรัฐธรรมนูญไทย

จากการทำวิจัยของ ดร.เชาวนะ ไตรมาศ นักกฎหมายจากศาล
รัฐธรรมนูญ สรุปได้ดังนี้

ประวัติศาสตร์รัฐธรรมนูญไทยนั้นเริ่มตั้งแต่การปกครองของไทยไล่เรียงมา ตั้งแต่สมัยสุโขทัย
อยุธยา และรัตนโกสินทร์

ช่วงก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 เป็นการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ซึ่ง
ปกครองโดยบุคคลคนเดียว คือ พระมหากษัตริย์

สุโขทัยตอนต้น โดยเฉพาะในรัชกาลพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ได้วางรูปการปกครองแบบพ่อ
ปกครองลูก หรือระบอบปิตุลาธิปไตยนั้น

ได้ปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ คือ หลักศิลาจารึก ซึ่งมีสาระหรือข้อบัญญัติเกี่ยวกับ
วิธีการปกครองหรือการใช้อำนาจของพระองค์ รวมถึงพันธะที่พระองค์ทรงมีต่อราษฎรและสิทธิ
เสรีภาพด้านต่างๆ ของราษฎรด้วยนั้น

น่าจะอนุมานได้ว่าหลักศิลาจารึกดังกล่าว เป็นเสมือนรัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรของไทย
ฉบับแรก

ในช่วงสุโขทัยตอนปลายถึงอยุธยา ได้วางรูปการปกครองแบบทวยสิทธิ์หรือระบอบธรรมราชา
พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจปกครองโดยมีพันธะผูกพันกับหลักธรรมคำสอนทางศาสนา

โดยเฉพาะ "หลักทศพิธราชธรรม" หรือ "บัญญัติ 10 ประการ" ของกษัตริย์นั้น น่าจะอนุมานได้ว่า เป็นรัฐธรรมนูญแบบจารีตประเพณี

เนื่องจากการใช้อำนาจปกครองของกษัตริย์นั้นต้องอิงอยู่กับจารีตปฏิบัติตามข้อบัญญัติต่างๆ ทั้ง ศาสนาและธรรมะของกษัตริย์

ใน พ.ศ.2475 ไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาสิทธิราชย์ เป็นระบอบ ประชาธิปไตยโดยคณะราษฎรผู้ก่อการ ได้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรกเรียกว่า พระราชบัญญัติ ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ.2475

นำขึ้นกราบบังคมทูลให้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานให้และประกาศใช้ในวันที่ 27 มิถุนายน 2475 ซึ่งถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญชั่วคราว

ส่วนรัฐธรรมนูญที่ถือว่าเป็น "รัฐธรรมนูญฉบับถาวรแรก" คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ.2475 ซึ่งประกาศใช้เมื่อ 10 ธันวาคม 2475